Zaterdag, 15 Mei 1943 — DAGBLAD — 60ste Jaargang, No. 8902

AMIGOE DI CURAÇAO

Dit blad verschijnt dagelijks (behalve s Zondags)
Abonnementsprijs voor het Staatsdeel
f 1.50 per maand [Aruba f 2.—] bij vooruitbetaling.
Afzonderlijke nummers f 0.10.

Adm.: Tel., 1550. Redactie Tel. 1858
Hoofdredacteur: Dr. JOH. HARTOG
Spreekuur van de Redactie 10—18 uur.
Uitgeefster: Paulus-drukkerij.
Bureaux: Conscientiesteeg 27—29.
Adres: Postbus 80, Willemstad.

Kantoor voor Redactie en Administratie Gebiedsdeel Aruba:
J. E. CROES, Postbus 14, Nassaustraat, Oranjestad, Telef. 38
Kantoor voor Administratie Eiland Bonaire:
M. L. BOOI, Breedestraat, Kralendijk.

MEER BOMMEN OP EUROPA.

U. S. A.-vliegtuigen bestoken Kiel, Antwerpen, Courtrai.

Talrijke Italiaanse steden aangevallen.

Giraud zet den Bey van Tunis af.

„Strijd op Attu zeer bevredigend", zegt Knox.

CHURCHILL TOT DE ENGELSE BURGERWACHT.

Churchill verklaarde in een radiorede tot de Britse Burgerwacht, dat hij en de militaire deskundigen met Roosevelt zijn samengekomen om „goed vooruit de plannen te maken voor de strijdkrachten, die zich snel voorwaarts bewegen". De Premier gaf tevens te kennen, dat algemene offensieve plannen in de maak zijn.

De rede werd door Churchill uitgesproken ter gelegenheid van de derde jaardag van de Burgerwacht.

Nadat hij was nagegaan hoe kranig men zich gedragen had in de dagen toen Groot Britannië alleen stond, zeide hij: „Ik spreek thans tot U uit het Witte Huis in Washington waar 'k verblijf met mijn geëerden vriend den President der Verenigde Staten. Dit zijn grote dagen. Het zijn als de dagen in Lord Chathams tijd waarvan gezegd werd, dat men 's morgens vroeg moest op staan om niet enig nieuws van overwinningen te missen. Ah, doch overwinningen zijn geen besluit. Zelfs de uiteindelijke overwinning zal slechts nieuwe en gelukkiger velden openen voor dappere ondernemingen. De overwinningen, die door ons behaald worden, moeten een aansporing zijn. Wij zijn thans hier samengekomen met de hoogste beroeps- autoriteiten van alle gevechtsdiensten der twee grote Engels-sprekende landen om goed vooruit de plannen te maken voor de wapenen, die zich snel voorwaarts bewegen. Het is niet goed om slechts één krijgstocht van tevoren bepaald te hebben. Krijgstocht na krijgstocht moet worden beraamd voor zover het menselijk oog kan zien in de toekomst. Ontwerp en overleg moeten onze leidraad vormen. Wij danken het aan de strijdende troepen. Wij danken het aan de grote gemeenten, welke wij uit donkere plaatsen voeren; wij danken het aan het heldhaftige Rusland; aan het lang gekwelde China; wij danken het aan de gevangen en verdrukte volken, die ons vooruit wenken door hun gevangenistralies.

Op het ogenblik hebben wij krachtige legers in Groot Britannië en tevens is het een verzamelbasis voor de Noordamerikaanse legers van bevrijding, die van de overzijde des Atlantischen Oceaans komen. Maar dit is niet het einde. Wij moeten ons gereedmaken op wat nadert en zeker komen zal wanneer de massa van deze legers zal zijn voortgetrokken over de zeeën tot in een dodelijke omarming ligt op het vasteland." (Washington, (AP) 14.5).

NOG 30 MILLIARD VOOR DE MARINE.

De grootste aanbestedingswet voor de Marine in de geschiedenis der Verenigde Staten — voor 30 milliard dollar — werd het Congres voorgelegd als de prijs voor de voorbereidingen van de Marine om het volgend jaar de laatste slagen aan de as toe te brengen. De wet werd aangeboden door het Comité voor Aanbestedingen van het Huis van Afgevaardigen en omvat een bedrag van 29.463.687.198 dollar, ongeveer 230 dollar voor elk persoon in de Verenigde Staten.

De Marine heeft reeds 68 milliard gekregen sedert Juli 1940. Het Comité stelde de wet voor na vele duizenden woorden in getuigenissen te hebben aangehoord van marine-officieren over hetgeen men wil doen met de gelden. Hierbij zeiden de marine-mensen, dat vooral vliegdekschepen en anti-duikbootschepen nodig zijn, alsook landingsvaartuigen.

Vice-Admiraal F. J. Horne zeide: „Om de oorlog in Europa te winnen, moeten wij naar de as op het vasteland en dat hetzij door het Kanaal van Noorwegen zal zijn of over de Middellandse Zee, moeten de manschappen en het materiaal voor het verkrijgen van een bruggehoofd voor de aanval worden vervoerd in landingsvaartuigen. Om de talloze eilanden in Melanesië en Micronesië te herwinnen en voor de uiteindelijke aanval op Japan moeten uitgebreide plannen voor verrichtingen over zee worden gemaakt en met succes worden uitgebreid. Het nemen van Guadalcanal en de Noordafrikaanse verrichtingen waren voorlopers van vele van dergelijke verrichtingen in de toekomst" (Washington, (AP) 14.5).

U.S.A.-BOMBARDEMENTEN OP KIEL EN ANTWERPEN.

Naar vermeld wordt hebben Noordamerikaanse zware bommenwerpers in een aanval op Europa hevige schade toegebracht aan de duikbotenwerven en marine-installaties te Kiel alsook aan de vroegere fabrieken van Ford en General Motors te Antwerpen. Het is de tweede dubbele aanval binnen twee dagen door de zware bommenwerpers op de oorlogs-installaties van Hitlers Europa. Een strijdmacht van Vliegende Forten en Liberators bestookte de doelgebieden met honderden tonnen springstoffen. De terugkerende vliegers zeiden, dat de objecten in beide steden gehuld waren in een massa vlammen en rook.

Bij hun eerste aanval op Kiel maakten de Noordamerikanen de verste tocht en drongen zij het diepste door boven het vasteland. Het was een rondreis van ongeveer 1600 kilometer. De zuivere luchten en de heldere zonneschijn maakten het mogelijk, dat de bombardementen met grote zuiverheid konden worden gedaan.

Een grote strijdmacht van Geallieerde gevechtsvliegtuigen, waaronder Noordamerikaanse P-47 Thunderbolts, zorgde voor het beschermende geleide naar Antwerpen en voor een deel van de tocht naar en van Kiel. (Een Noordamerikaans bombardementsstation in Groot Britannië, (AP) 14.5).

DUITS VLIEGVELD IN BELGIË HEVIG BESTOOKT.

Gemeld wordt, dat Noordamerikaanse Vliegende Forten met een escorte van gevechtsvliegtuigen het grote Duitse vliegveld voor gevechtstoestellen en het herstellingsdepot te Courtrain in België hebben aangevallen (Londen, (AP) 14.5).

ZEER BEVREDIGEND.

De Noordamerikaanse Secretaris van Marine zeide op een persconferentie, dat de strijd om de Japanners van het eiland Attu in de Westelijke Aleoeten te werpen, „zeer bevredigend" gaat (Washington, (AP) 14.5).

ITALIAANSE SCHOLEN GESLOTEN.

Een bericht uit Rome deelde mede, dat de Italiaanse scholen voor tien weken gesloten zijn, zodat de regering in staat gesteld wordt meer jongelingen in militaire dienst te roepen. Naar vermeld wordt, is dit een maand vóór de normale datum (Bern, (AP) 14.5).

FRANSE WEERSTAND ONDER EEN CENTRAAL GEZAG.

De Strijdende Fransen maakten bekend, dat de Franse ondergrondse weerstand onder een centraal gezag is gebracht: een Raad van de Franse weerstand, die in Frankrijk opereert.

Tegelijk maakte De Gaulle de benoeming van een Afgevaardigde bij de Raad bekend. Het is duidelijk, dat zijn naam niet kan wodren genoemd, aangezien hij zich in Frankrijk bevindt. De bekendmaking zeide, dat de ondergrondse organisatie is verdeeld in groepen, bekend als Bevrijding Zuidelijke zone, Bevrijding Noordelijke zone, Bevrijding, Verzet Franc-tireurs, O. C. M. (semi-militair), Hoofdkwartier Guerrilla's en Partijgenoten.

De Strijdende Fransen zeiden, dat de Raad reeds haar eerste bijeenkomst heeft gehouden en de volgende boodschap aan De Gaulle gezonden heeft: „Alle partijen van weerstand zenden aan Generaal De Gaulle — aan de vooravond van zijn vertrek naar Algiers — en aan het Franse Nationale Comité haar hernieuwde verzekeringen van de volkomen aanhankelijkheid aan de beginselen, die zij volgen."

De Raad verklaarde voort: „1) Dat de politieke problemen niet bij de besprekingen mogen worden buiten gesloten; 2) Dat het Franse volk geen onderwerping van De Gaulle en Giraud zal toestaan. Het volk eist de spoedige vestiging van een provisionele regering in Algiers, onder voorzitterschap van De Gaulle met Giraud als Militair Hoofd; 3) Dat De Gaulle voor allen de enige leider van de Franse weerstand zal blijven, wat het resultaat der onderhandelingen ook mogen zijn" (Londen, (AP) 14.5).

FRANS COMMUNIQUÉ VAN NOORD-AFRIKA.

„De laatste elementen hebben gisteren om 11 uur weerstand opgegeven. De georganiseerde eenheden, die onder leiding van officieren binnenkomen om zich over te geven, stromen nog steeds binnen. Het is nog niet mogelijk het juiste aantal gevangenen te noemen en nog veel minder de enorme hoeveelheid materiaal, die in onze handen gevallen is; het zal waarschijnlijk dagen duren om deze te sorteren. Op 13 April bracht de kruiser „Georges Leygues" op de Atlantische Oceaan een groot Duits koopvaardijschip tot zinken, dat poogde de blokkade te doorbreken" (Geallieerd Hoofdkwartier in Noord-Afrika, (AP) 14.5).

GEALLIEERD COMMUNIQUÉ VAN NOORD-AFRIKA.

„Vloot: Voor zover de rapporten beschikbaar zijn, hebben onze lichte vlootstrijdkrachten, die in de Tunische wateren opereerden tijdens de critieke periode van 30 April tot 12 Mei 4 vijandelijke koopvaardijschepen tot zinken gebracht; voorts 1 Italiaanse torpedojager, 3 kleine stoomboten, 1 transportvaartuig, 1 kleine vissersboot alsook talrijke roeiboten en kleine vaartuigen. De meeste daarvan vervoerden troepen, die over zee poogden te ontsnappen. Ongeveer 490 man, waaronder een Duits Generaal, werden gevangen genomen.

In een boodschap tot de schepen heeft de Admiraal der Vloot, Sir Andrew Cunningham, opperbevelhebber van de vlootstrijdkrachten op de Middellandse Zee, gezegd met tevredenheid het goede werk der lichte vlootstrijdkrachten tijdens de laatste weken te hebben gadegeslagen. Het is voor hen een eer, dat de vijand zelfs in wanhopige omstandigheden geen kans gezien heeft over zee te ontsnappen en dat de enkelen, die dit poogden, door de schepen op patrouille werden onderschept. De lichte vlootstrijdkrachten hebben goed dienst gedaan en een groot aantal vaartuigen van verschillend soort werkte vlak onder de vijandelijke kust dag en nacht zonder verwarring en met een grote mate van succes. De Opperbevelhebber besloot: „Ik wens u allen geluk voor het goed volbrengen van de moeilijke taak".

Luchtmacht: Vliegende Forten van de strategische luchtmacht deden gisteren een hevige aanval op de belangrijke Italiaanse haven Civita Vecchia en plaatsten voltreffers op verschillende schepen in de haven, de olie-opslagplaatsen en een ammunitie-opslagplaats, die men zag ontploffen.

Een gelijktijdige aanval door middelzware bommenwerpers op de Sardinische haven Olbia had tot gevolg, dat 3 schepen tot zinken werden gebracht en andere een grote tanker inbegrepen, ernstig werden beschadigd.

Voltreffers werden ook geplaatst op de dokken en het industrie-gebied van de haven. 3 Vijandelijke vliegtuigen werden boven het doel vernield. Gevechtsbommenwerpers vielen objecten in het Noorden van Sardinië aan. Voltreffers werden gezien op vliegvelden te Port Alghero en in de haven van Porto Torres, alsook op belangrijke punten van de spoorlijn in de nabijheid. In de nacht van 13 op 14 Mei deden Wellington bommenwerpers een hevige aanval op Cagliari en veroorzaakten er grote ontploffingen. Van al deze verrichtingen worden 2 onzer vliegtuigen vermist" (Geallieerd Hoofdkwartier in Noord-Afrika, (AP) 15.5).

REIS VAN STEINHARDT AFGELAST.

Laurence Steinhardt, de Noordamerikaanse Ambassadeur in Turkije, laste zijn reis naar Caïro af enkele minuten voordat hij aan boord van het vliegtuig zou gaan (Ankara, (AP) 14.5).

VOOR HET VADERLAND.

Officieel wordt medegedeeld, dat er weder 5 Nederlanders zijn terechtgesteld. De namen dezer strijders voor vrijheid en recht zijn:

Frederick Loep, 37 jaar, hoofdingenieur van Storks Machinefabrieken te Hengelo, wegens het aanwakkeren tot staken.

Antonius Hasenbekker, 27 jaar, hoofd van de distributiedienst te Tubbergen, wegens deelname aan staking.

Eiso Kleefman,
Hermanus Kleefman en
Yber Thomas.

Deze laatste 3 mannen waren werkzaam in een Groninger aardappelmeelfabriek. De reden hiervoor was staking en sabotage, o.a. verhinderden zij het melkvervoer.

De belangrijkheid van het Nabije Oosten.

11 Mei 330 betekende de splitsing van Oost en West Europa in politieke en kerkelijke zin.

Knooppunt tussen Azië en Europa oorzaak van vele oorlogen.

Vriend en vijand reikt naar de appel in de Tuin van Eden.

Voor de wereldgeschiedenis is de verplaatsing van de hoofdstad Rome van het oude Romeinse Rijk naar Constantinopel op 11 Mei 330 niet zonder gevolgen geweest.

Wij hebben de vorige week Zaterdag reeds gewezen op de betekenis van den persoon van Constantijn den Grote voor de wereldhistorie. In Constantijn den Grote beheerst de Balkan — hij werd immers in Nis geboren en trok zodra hij de handen vrij had naar de Balkan terug — de geschiedenis van geheel Europa en de wereld tot op onze dag.

In ons artikel van vorige Zaterdag hebben wij vooral stil gestaan bij de betekenis van het Christelijk staatsbestel, dat door Constantijn werd ingeluid en een volledige ommekeer was ten opzichte van het voormalige vorstenabsolutisme, ook in de godsdienstige aangelegenheden. Er is op gewezen, hoe de kerstening van het staatsbestel, gevolgd door een wegtrekken van het wereldlijk gezag uit de stad waar het opperste kerkelijke gezag bleef, in Oost en West Europa leidde tot een strijd tussen onderscheidelijk Paus en Duits Keizer en Patriarch en Byzantijns Keizer, welke keizers door een speling der historie beiden de titel van Romeins Keizer droegen. In het Oosten leide dit tot de volkomen suprematie van Keizer, later Sultan, in het Westen tot twee van elkander theoretisch onafhankelijke machten, wier verhouding ten opzichte van elkander weliswaar nauwkeurig beschreven werd, maar vaak wrijvingen veroorzaakte, die dan omzeild werden door een compromis, het zogenaamde Concordaat.

Het politiek bestel van Oost en West Europa werd daardoor zo verscheiden, dat na enkele eeuwen een vergelijking tussen beide niet eens meer mogelijk is.

Verwaarlozing van Oost-Europa door Westerse politici.

En dat gebied, dat door volksverhuizingen gemaakt werd tot de woonplaats van 26 volkomen dooreenlevende volken en rassen, is steeds voor de wereld van het allergrootste belang geweest. Terecht gispte Curaçao's Dr. Jan C. de Groot nog enkele dagen geleden (Amigoe van 3 Mei jl.) de verwaarlozing der Oosteuropese of Byzantijnse geschiedenis, zoals ook uitkwam in de 10 Mei-rede van Dr. Piet A. Kasteel, die de „christelijke invloed op de geschiedenis, het name op die van het Westen" ter sprake brengend eenzelfde te eenzijdig georiënteerde geschiedbeschouwing huldigde.

Deze verwaarlozing van Oost-Europa — zonder hetwelk de geschiedkundige ontwikkeling van West-Europa onverklaarbaar wordt — vindt men in vele landen, met name landen, die door hun geld, olie en technische beschaving menen geroepen te zijn andere volken te mogen leiden. Men komt dan aan het beroemde zelfbeschikkingsrecht, dat op vredesconferenties het ene kleine volk van de tafel wijst en het andere slechts toestaat door middel van een mandaterende mogendheid (in de practijk bleken dit te handige exploitanten) te spreken.

Het Nabije Oosten heeft bijna niets begerenswaardige voor oorlogminnenden.

Onder het Nabije Oosten, het Midden Oosten en de Levant wordt meestal hetzelfde verstaan. Het is het gebied dat rond het Oostelijk bekken van de Middellandse Zee ligt. Als er geen dor en woest gebergte is, is er woestijn (97% van Egypte's oppervlakte, 80% van Transjordanië, 50% van Syrië's, 30% van Arabië's, de rest is steppe en gebergte). Hoewel er katoen, olie, chroom, olijfolie, gerst, tabak, tarwe, wol en sesamzaad voorkomt, is het percentage ten opzichte van de wereldproductie slechts gering.

De techniek is er nog een gelukkig onontwikkeld stadium. Het enige wat er in overvloed is, is oude beschaving, en om beschavingswaarden is nog nimmer een oorlog gevoerd, behalve als men onze propagandisten mag geloven. De betekenis van deze streek, die in de tijd der Phoeniciërs, evengoed als in de tijd van Alexander den Grote, van de Kruistochten, van Napoleon, van Wilhelm II als van Hitler de belangstelling trekt, moet dus een andere zijn

Het ware te wensen, dat ons Curaçaose Departement van Volksontwikkeling, welks programma wij helaas nog niet gehoord hebben, zich er eens op ging toeleggen om de tekortkomingen in ons onderwijs wat dit gebied betreft aan te vullen. Een gebied, om welks bezit meer oorlogen gevoerd zijn dan om welk ander gebied ter wereld ook, en dat practisch slechts weinig biedt om de zakken te spekken, is zeker het bestuderen waard. Voor wie hierover zich wil oriënteren zij verwezen naar het uitnemende werk van Professor **Dr. William Stearns Davis** van de hogeschool te Minnesota (uitgegeven door McMillan in 1937, dus toen dat het door propagandistische tendenzen bedorven kon worden): **A short History of the Near East, from the founding of Constantinople 330 to 1922**

In hoofdzaken behandelt dit boek het Christelijk Constantinopel, de vroege Islam en de Kalifaten der Saracenen, de opkomst van de Turken en hun komst en verdrijving uit Europa. In hoofdzaken geeft dit boek dus de ondergrond van wat op onze scholen stiefmoederlijk als de Oosterse Quaestie behandeld wordt. Het werk is een uitnemend vervolg op Holsapple's Constantine the Great, waarover wij vorige week Zaterdag hebben geschreven.

Het doet historisch recht wedervaren aan het Ottomaanse Rijk en de enorme invloed van de Mohammedaanse godsdienst, een factor, die door onzen doodsvijand Mussolini indertijd

Het nieuws van vandaag.

Premier Winston Churchill richtte zich gisteren in een radiorede tot de Engelse Burgerwacht en deelde mede, dat hij in Washington met Roosevelt en de militaire deskundigen plannen beraamt voor toekomstige verrichtingen. „Wij hebben in Groot Britannië machtige legers klaar staan en ook worden er Noordamerikaanse strijdkrachten verzameld voor de invasie van het vasteland", aldus de Premier (blz. 1)

Waren de woorden van den Britsen Premier nog niet duidelijk genoeg, dit waren dan toch zeker de bommen van de Geallieerde luchtmachten, die van Noord-Duitsland tot Zuid-Italië vijandelijke objecten stuk sloegen.

Noordamerikaanse Vliegende Forten en Liberators deden aanvallen op de Duitse vlootbasis te Kiel, op oorlogsfabrieken te Antwerpen en op het vliegveld te Courtrai in België. Geallieerde gevechtsvliegtuigen zijn de geheie dag actief boven West-Europa. Van Noord-Afrika uit bestoken de Geallieerde toestellen Italië, Sardinië en Sicilië in steeds toenemende mate.

Civita Vecchia, ten Noord-Westen van Rome, werd hevig aangevallen. De Italiaanse Koning en Koningin mochten er vandaag gaan kijken naar de puinhopen. Boven Sardinië en Sicilië zwermen voortdurend de Geallieerde vliegtuigen. Enkele plaatsen, die te lijden kregen: Olbia, Cagliari, Port Alghero, Porto Torres, Palermo, Messina, Sassari, Santa Caterina enz.

In Noord Afrika heeft Generaal Henri Honoré Giraud den Bey van Tunis afgezet, omdat hij de veiligheid van Tunis in gevaar gebracht heeft. Generaal De Gaulle wordt nu spoedig verwacht voor de besprekingen met Giraud. In Londen maakten de Strijdende Fransen bekend, dat de organisaties in Frankrijk zouden hebben geëist, dat De Gaulle de leiding zal krijgen van een tijdelijke regering in Noord-Afrika. Giraud zou dan Militair Hoofd moeten worden. Tevens werd bekend gemaakt, dat alle weerstand in Frankrijk onder een centraal gezag staat.

Intussen doen Nederlanders en Belgen nog steeds afbreuk aan de vijandelijke verbindingswegen, niettegenstaande de terechtstellingen (blz. 1).

Op Attu, ver van het Europese krijgstoneel verwijderd, zetten Noordamerikaanse troepen de strijd tegen de Japanners voort, die gebruik maken van de grotten en kloven voor het bieden van verzet. Frank Knox, Secretaris van het Noordamerikaanse Departement van Marine, zeide: „De strijd heeft er zeer bevredigend voortgang."

wel is ingezien, maar die — ook als is ¾ van ons eigen Aziatische staatsdeel Muzelman — door de geallieerden volkomen verwaarloosd wordt.

Vier eeuwen lang waren de wegen tussen Europa en Azië gesloten.

Om terug te keren tot de belangrijkheid van het Nabije Oosten. In het Nabije Oosten heeft eens het Paradijs gelegen en de eerste mens heeft daar de appel der begeerte geplukt. Nog altoos wendt thans de mensheid zich om weer zulk een appel te plukken. De grote betekenis van dit gebied is gelegen in het feit, dat in de streek tussen Caspische Zee en Nijl alle directe verbindingslijnen tussen het Oosten en Europa liggen. In de oudheid zijn Phoeniciërs en Grieken er rijk aan geworden. In de Middeleeuwen verwierven de Levantijnen hun rijdommen, wier ruïnes ons thans nog verbazen. Toen het Ottomaanse rijk in de 15e eeuw gevestigd werd werd deze weg afgesloten, waarna zeewegen ontdekt werden. De Europese mogendheden vonden er specerijen, maar ook koloniën en dus bleef de verbinding met het Verre Oosten een vitaal belang.

Wederopenstelling van de gemoderniseerde verbindingslijnen Europa — Azië.

De gezamenlijke Europese begeerte is Turkije's dood geweest. Talleyrand schreef in 1797 reeds, dat wanneer de Fransen zich in Egypte konden vestigen, dit een omwenteling zou betekenen. In 1869 wordt het Suez-kanaal geopend, voornamelijk Frans bezit, later door Engeland gedeeld; na 1968 zal het kanaal aan de Egyptische regering behoren. Als Duitse pendant hiervan werd de Berlijn-Bagdad spoorlijn, die eerst tot Wereldoorlog I leidde, vervolgens mede-oorzaak was van Wereldoorlog II en feitelijk eerst op 20 Juli 1940, midden in deze laatste oorlog, gereed kwam. In 1923 komt er een grote woestijn-autobusdienst van Damascus naar Bagdad bij. En nadat in 1921 reeds een Britse luchtlijn Cairo—Bagdad was geopend, komt in 1927 de Lufthansa met andere lijnen diep in Perzië, dat in 1925 trouwens herdoopt was in Iran. De langste pijplijn-verbinding ter wereld werd in 1935 geopend (1850 km.) van Kerkuk naar Haifa.

Constantijn de Grote had gedroomd de oude idealen van Alexander te verwezenlijken, doch door de loop der politiek viel dit plan in duigen. De droom werd verstoord door de komst der Turken in Europa (1354) en de val van Constantinopel in Mei 1453. Toen de machthebber van deze Stad precies vierhonderd jaar later door Tsaar Nicolaas I van Rusland in Mei 1853 de „Zieke Man" genoemd werd, konden de oude plannen weer worden opgedist. De jaartallen, die wij hierboven hebben opgesomd — het oude Turkije omvatte in die tijd alle gebieden waarover sprake was — maakten de geschiedenis rijp voor de Krim-Oorlog, de Russisch—Turkse Oorlog, de eerste en tweede Balkan-Oorlog, Wereldoorlog I, en tenslotte omdat de vredestichters van 1920 even onzalige ideeën hadden gehad als die van 1878 (Congres van Berlijn) ook Wereldoorlog II.

Is het Nabije Oosten allereerst object van begeerte om de verbindingen met het Verre Oosten te onderhouden, de natuurlijke productie is toch altijd nog wel zoveel om bezetters of bezitters dezer gebieden juist de rand van supérioriteit te doen overschrijden.

300.000.000 tellen mede.

En tenslotte ligt daar het middelpunt van de 300 milloen aanhangers tellende Islam, de in onze geschiedenisboeken te veel miskende Mohammedaanse godsdienst, hoewel 15% van de wereldbevolking Muzelman is, naast 16% die Rooms-Katholiek, is. Het feit, dat onze geschiedenisboeken na de opkomst van het Arabische wereldrijk en de Islam deze gehele historie plotseling uit het oog verliezen voor een volkomen gedesoriënteerde eenzijde beschouwing van West-Europa waarbij dan plotseling als uit het niet de Oosterse Quaestie opduikt die men nu eenmaal niet weglaten kan, wreekt zich ook bij de beraadslagingen der vredestichters.

In een apart artikel willen wij de betekenis van de Islam voor de wereldpolitiek, binnen het kader van het wereldbeheersende Nabije Oosten, nader belichten.

„Ik ben Noordamerikaan",

Morgen is het een van de vele gedenkdagen, welke onder allerlei benamingen in de Verenigde Staten bekend zijn, als symptoom voor dit nog zo jeugdige volk. Hieronder publiceren wij de Proclamatie:

Whereas Public Resolution No. 67, approved May 3, 1940 (54 Stat. 178), provides in part:

„That the third Sunday in May each year be, and hereby is, set aside as Citizenship Day and that the President of the United States is hereby authorized and requested to issue annually a proclamation setting aside that day as a public occasion for the recognition of all who, by coming of age or naturalization, have attained the status of citizenship, and the day shall be designated as 'I Am an American Day.'

That the civil and educational authorities of States, counties, cities and towns be, and they are hereby, urged to make plans for the proper observance of this day and for the full instruction of future citizens in their responsibilities and opportunities as citizens of the United States and of the States and localities in which they reside."

And whereas during the past year our country has been strengthened through the voluntary association with us, by naturalization, of many thousands of men and women from other lands and through our youth who, by coming of age, have attained full citizenship:

Now, therefore, I, Franklin D. Roosevelt, President of the United States of America, do hereby designate Sunday, May 16, 1943, as 'I Am an American Day'; I urge that that day be set aside as a public occasion for the recognition of all our citizens who have attained their majority or who have been naturalized during the past year; and I call upon Federal, State and local officials, and patriotic, civic and educational organizations to take part on or about May 16 in exercises designed to assist our citizens, both native-born and naturalized, to understand more fully the duties and opportunities of citizenship and its special responsibilities in a nation at war.

In witness whereof, I have hereunto set my hand and caused the Seal of the United States of America to be affixed.

Done at the City of Washington this 12th day of March in the Year or Our Lord Nineteen Hunderd and Forty-three and of the Independence of the United States of America the One Hundred and Sixty-seventh.

Franklin D. Roosevelt

INGEZONDEN.

(Buiten verantwoordelijkheid der Redectie).

Openbare Brief aan Amigoe's hoofdopsteller van Curaçao's Anetaman.

„C'est une chose bien commode que la critique; car où l'on attaque il faut des pages pour se défendre (Rousseau).

Dat veniam corvis, vexat censura columbas (Juvenalis).

De Amigoeman, de geneesheer, de propaganda en de Aneta-man.

Publiez votre pensée! Si elle est bonne, on en profite; mauvaise on la corrige et l'on profite encore (P. L. Courrier).

Waarde hoofdopsteller en goede vriend,

Gisteren met evenveel aandacht Willem Meyers „Neerlandia" lezende als gij dit deedt, werd ik pijnlijk getroffen door een zinsnede in Koraal Amsterdams Engels' bijdrage, waarin deze groot-Nederlandse Stoepman het bureel Aneta op, mijns inziens onrechtvaardige, wijze te lijf ging. De wat droge vrucht mijner jaren rijkheid evenwel, deed mij overwegen, dat niet slechts in de spiegel der eeuwigheid hartepijnen spoedig verstillen tot vergeten indrukken, doch eveneens en zakelijker, dat, wanneer ik in artsen Engels' onaardigheid zoude treden, daarvan pas in het volgend nummer van Neerlandia zoude blijken.

En al is een maand geen eeuwigheid — hora fluit tempusque ruit — wellicht zoude de wereld dan reeds in volle invasiekoorts leven en daarbij zou pennestrijd (hoezeer ten rechte) in het niet verzinken.

Doch nu schrijft gij, Doctor hoofdopsteller, in uw bespreking van „Neerlandia" over hetzelfde onderwerp en ge werpt nòg een schepje zoutend zout méér op mijn verse wonde. Nù ruk ik dan toch mijn Parker 51 (die dróóg schrijft met natte inkt — o, twintigst' eeuwse verworvenheid!) uit de schede. In zelfverdediging. Want wie aan Aneta komt, komt aan mij: „het voeght den zoone dat hij 's vaders schande deckt" (Vondel, Noah).

Volgens arts Engels en u zou „bij de lezing van het proefschrift van Van der Poel onzen Aneta-persmannen — lees: propagandisten — wel de schrik om het hart slaan". En ge voegt daar nog onaardigs bij over Nicolaas Ahasverus Slotemaker de Bruïne's Informatiebureau.

Sit modus in rebus. Sunt denique fines. Omne nimium nocet. En (Dickens): perhaps it 's a good thing to have an unsound hobby ridden hard; for it 's the sooner ridden to death (David Copperfield).

Mag ik zo stoutmoedig zijn te veronderstellen, dat, wat gij „propaganda" noemt — „propaganda" is, dat verfoeilijke mengsel van: 50 procent waarheid, 40 procent logen, zeven procent rozengeur, twee procent maneschijn en één procent synthetische kleurstof?

En mag ik u dan, met de hand op mijn hart, dat klopt voor de Nederlandse Zaak en de journalistieke eerbaarheid, verzekeren, dat Aneta zich niet onledig houdt met het mengen van zulke drank?

In driejarige ervaring als Aneta-man, in driejarige verknochte samenwerking met Curaçao's Koningin der Aarde, mag ik, in alle eerlijkheid, getuigen, dat ik van „propaganda" bij Aneta vrijwel nimmer een spoor heb bemerkt, wel van propaganda; dat is: het openbaar maken van werkelijk geschiede feiten, die Nederlands naam en Nederlands daden.

Zulke propaganda voeren, heer en vriend, is niet alleen veroorloofd, het is plicht. Plicht aan de goede Zaak, waarvoor wij strijden, plicht aan Nederland bovenal.

Aneta's berichtgeving is zakelijk.

Zij geeft de naakte feiten weer.

Zij gaat zich niet te buiten aan logenachtige verdraaiing of verfraaiing.

Ik erken, dat Aneta (met groot genoegen) voor Nederland, Nederlanders en de Nederlandse zaak vleiende waarheden in haar berichtendienst opneemt, doch het verduistert verduitser de onaangename waarheden daarom niet: over Mussert en de zijnen valt óók het licht der klare, feitenwaarheid.

Zo één persbureau de objectiviteit, binnen de grenzen der burgerlijkheid, betracht, dan is dit Aneta. En zo één nationale propaganda wars is van „propaganda", dan is dit de Nederlandse.

Dit durf ik eerlijk te verklaren.

Ik gewaagde van „de grenzen der mogelijkheid", mijnheer de hoofdopsteller, en ik erken hiermede dezer aanwezigheid.

Een lijvig tijdschrift artikel zou nodig zijn om, coram publico deze grenzen te trekken. Doch, u kennende, weet ik dat ge met deze loutere erkenning genoegen zult nemen en mij, naar mijn eerlijke bedoeling, begrijpen zult.

Niet eerlijk zoude ik het achten u ondankbaarheid jegens Aneta te verwijten, ondankbaarheid, omdat het dit zelfde Aneta is, dat de bron is waaruit de twee-maal-dagelijkse berichtenstroom van Nederlands Nieuws opwelt en, via de Verreschrijverij, uw redactiebureel om-niet binnenstroomt, welke stroom gij, op uw beurt en zo vaardig, naar Amigoe's kolommen leidt, doch wèl wil ik u, onbevreesd, vragen: Zijt gij ontevreden over Aneta's naarstige arbeid? Zaagt gij te veel valse maneschijn erover? Proefdet gij te veel de alsem der synthetische kleurstoffen? Ruiktet gij te zoet een rozengeur erin?

Ik durf u deze vraag coram publico en in het hol van Consciëntiesteegs leeuw te stellen, omdat mijn consciëntie (ex professo viri Anetae) zuiver is.

Boileau schreef: „Qui ne sait se borner, ne sut jamais écrire." En dáárom trede ik nu niet in uw „propaganda" verwijt aan het Informatiebureau.

Begrijpt alleen dit: dat bureau heeft een gans andere taak dan Aneta. Dit bureau en Aneta zijn — zowel formeel als materieel — geheel verschillende instellingen. Dit bureau werkt voornamelijk voor de beïnvloeding [germanisme — Red.] der Westelijk Halfrondse openbare mening ten gunste van Nederland en de Nederlandse Zaak. Een schone taak! En een taak, die — naar haar specifieke maatstaven gemeten — in eerbaarheid (in journalistieke èn propagandistische eerbaarheid) wordt uitgevoerd.

Het is — hooggeachte heer Doctor — hier niet de plaats de degen der welbespraaktheid (zelfs al zij deze een met natte inkt droog-schrijvende Parker 51) met u te kruisen; dit moge eens geschieden in de vakkring der haruspices-journalisten, doch aan de tegenstelling van propaganda tot „propaganda" zit zóveel vast, dat deze te dezer plaatse niet gedemonteerd kan worden.

Niettemin moge ik u nog op één factor wijzen: dat is de psychologische eis van differentiatie in toon en vorm der (eerlijke) propaganda (zonder aanhalingstekens); differentiatie, die parallel loopt met — en geboden wordt dóór de geestelijke gedifferentieerdheid van de massa voor wie zij bestemd is.

Even goed als gij weet ik, dat de keukenmaagd wijzer — zij het niet intellectueler — kan zijn dan de academicus en het leven heeft mij wel geleerd, dat de geruste landman verstandiger kan zijn dan de hoogleraar, doch niettemin is het taaleigen van keukenmaagd en landman anders dan dat van wat men (wel eens onjuist [1]) den intellectueel noemt.

En de taal is het voertuig, dat de propaganda (óók de eerbare) naar hart en brein dier eenvoudig-verstandigen en verstandig-eenvoudigen brengt. Zoals ge u ongetwijfeld zult herinneren, zeer geleerde vriend, zeide A. B. Villemain reeds dat „une langue la forme apparante et visible de l'esprit d'une peuple" is. En dichtte Bilderdijk niet: „Zij meester van de taal, gij zijt het van 't gemoed"?

Nedenmaal er in de wereld nu eenmaal veel meer naarstige keukenmaagden en nijvere landlieden dan hooggeleerde professoren en weledelgestrenge advocaten zijn, is het plicht van ieder propaganda-apparaat (zonder aanhalingstekens) die taal te spreken, die door de meerderheid der door hetzelve te bereiken massa wordt verstaan en begrepen. En het zou nu zeer wel mogelijk zijn — errare humanum est, en: nihil humani a te alienum puto — dat gij u in dier voege vergist, dat gij met uw weledelzeergeleerde klankbodem in hoofd en hart, voor „propaganda" aanziet, wat propaganda is. Ook deze mogelijkheid mag niet worden uitgeschakeld.

Tenslotte: Een Chinees spreekwoord zegt: „Voor één goede daad moeten honderd slechte niet worden geteld". En ik geloof, dat gij geneigd zijt (in Aneta's geval) voor misschien twintig kwade daden duizend goede niet te tellen.

Aneta èn het Informatiebureau doen, naar mijn even stellige als oprechte overtuiging, zéér véél goeds. Alles wat Curaçao van en over Nederland weet, danken wij Aneta. Alles wat Nederland (en de wereld) van Curaçao weten, danken wij eveneens Aneta.

En ik geloof, dat de Aneta-mensen al zijn zij geen Thomisten — eerlijk hun best doen om eerlijk te zijn; om propaganda te maken zonder „propaganda" te maken.

Het is zeer zelden geschied, dat polemisten — hoe goed zij het ook met de wereld en elkander meenden — er toe konde besluiten de tegenpartij gelijk te geven. Doch moge ik: ten eerste: u verzoeken te bedenken, dat het bovenstaande niet uit behoefte, noch verdediging quand même, per se, en om haar zelver wille, is geschreven, doch uit eerlijke overtuiging; en ten tweede mij bereid verklaren om u, ter staving van uw antwoord, mijn „Twintigduizend citaten, aphorismen en spreekwoorden, bijeen gebracht door S. W. F. Margadant; H. P. Leopolds U.M., 's Gravenhage, 1935" te lenen. Uit welke bron van schijn-van-wijsheid ik als laatste wijsheid put Guizots woord: „La polémique creuse les abîmes qu'elle prétend combler car elle ajoute l'obstination des amours-propres à la diversité des opinions".

Dat wij beiden, in goede genegenheid, Guizot beschaamd mogen maken, is de wens van Aneta-man.

Eduard Maurits Elias.
h.c. pater diurnalium.

Naschrift: de citaten-minnende Dr. Piet A. Kasteel heeft in dezen Meester Zijn meester gevonden; de voornamen-minnende Amigoe-redactie niet want Dr. Slotemaker de Bruïne heet Nicolaas Ahasverus Cornelis. — Red.

Buitenland.

BEY VAN TUNIS AFGEZET.

Het Britse agentschap deelde mede, dat volgens Radio-Algiers, Generaal Giraud den Bey van Tunis heeft afgezet, omdat hij de veiligheid van Tunis in gevaar heeft gebracht. Men zeide, dat een opvolger is benoemd (Londen, (AP) 15.5).

COMMUNIQUÉ VAN CAIRO.

„Zware bommenwerpers van de Royal Airforce vielen Messina aan in de nacht van 13 op 14 Mei. Bommen ontploften nabij de aanlegplaats van het veer. Gisteren bij daglicht vielen lange afstands gevechtsvliegtuigen van de Royal Airforce een vijandelijke mijnenveger aan nabij de Westkust van Hellas. Het schip werd beschadigd. Van deze en andere verrichtingen wordt 1 onzer vliegtuigen vermist" (Caïro, (AP) 15.5).

CHEF STAF VAN DE U.S.A.-VLOOT IN EUROPA.

Gemeld wordt, dat Schout bij Nacht George Barry Wilson is benoemd tot Chef Staf van Admiraal Harold Stark, Opperbevelhebber van de Noordamerikaanse vlootstrijdkrachten in Europa (Londen, (AP) 14.5).

„DAS REICH" BESPREEKT MOGELIJKHEID VAN INVASIE.

Het Zweedse nieuwsblad „Allehanda" meldde, dat de Duitse pers voor de eerste maal de mogelijkheden bespreekt van een Geallieerde invasie van het vasteland met Noord-Afrika als basis, tengevolge van de Tunische overwinning.

Het Duitse weekblad „Das Reich" gaf toe, dat het „teveel gevraagd is" om te verwachten, dat de nazie-duikboten de Geallieerde scheepvaart over de Atlantische Oceaan voor invasiedoeleinden zullen kunnen tegenhouden. „Das Reich" zeide, dat de Geallieerden thans de kans hebben het zeeverkeer door de Middellandse Zee te hervatten, omdat zij de schepen kunnen beschermen vanuit bases in Afrika„ terwijl de as niet in staat is grote hoeveelheden duikboten in de Middellandse Zee samen te trekken (Stockholm, (AP) 14.5).

RUSSISCH MIDDAGCOMMUNIQUÉ.

„In de nacht van 14 op 15 Mei waren de Sovjet-troepen in de Kuban ten Noord-Oosten van Novorossisk gewikkeld in artillerie-duels met den vijand. Geen belangrijke veranderingen vonden plaats in de andere sectoren van het front.

Ten Noord-Oosten van Novorossisk vernielden de Sovjet-troepen vijandelijke fortificaties met artillerie- en mortierenvuur. Ons geschut vernielde ook vijandelijke blokhuizen en uitgravingen en ontwrichtte 2 tanks. De manschappen van een afdeling sloegen ongeveer een compagnie van de vijandelijke infanterie uiteen, welke onze defensies poogde te verkennen. De compagnie werd gedeeltelijk uitgeroeid. Een Duitse Heinkel 111, die in het zoeklicht werd gevangen, stortte op de grond neer en blies op door zijn eigen bommen. Aan het Westelijk front ruimden onze troepen ongeveer 200 Duitse officieren en manschappen op. Onze vliegers bombardeerden vijandelijke treinen en spoorwegknooppunten. Voltreffers werden gezien en grote branden werden gesticht. In het gebied van Lisitsjansk sloeg een Russische afdeling een aanval van het Duitse voetvolk af. De vijand leed belangrijke verliezen en werd teruggeworpen. Onder de veroverde buit behoorden 28 zware machinegeweren, 86 geweren, tommygeweren en ander oorlogsmateriaal. In het gebied ten Zuiden van Izyum vernietigden onze vooruitgeschoven eenheden de vijandelijke linies. Onze kanonnen en mortieren beschoten vijandelijke doelen.

Een artillerie-batterij en 8 machinegeweernesten werden tot zwijgen gebracht, 15 karren werden verpletterd, een compagnie van het vijandelijke voetvolk werd uiteengeslagen en gedeeltelijk vernietigd" (Moskou, (AP) 15.5).

AARTSBISSCHOP VAN MEXICO IN CARACAS AANGEKOMEN.

Zijne Hoogwaardige Excellentie Luis Martinez, Aartsbisschop van Mexico-stad, arriveerde in Caracas om het Nationale Catechisten Congres bij te wonen (Caracas, (AP) 14.5).

NIEUWE DUITSE AMBASSADEUR BIJ HET VATICAAN.

Een Duits bericht deelde mede, dat de Rijksminister van Buitenlandse Zaken, Joachim von Ribbentrop, Ernst Baron von Weizsaecker, zijn ondersecretaris, heeft benoemd tot Ambassadeur bij het Vaticaan.

Weizsaecker vervangt Diego von Bergen, die gepensionneerd is, aldus zeide de bekendmaking.

WAT DOEN DE ONZIJDIGE LANDEN?

Argentinië's rol op het Westelijk halfrond.

Cordell Hull zeide, dat er een diepe bezorgdheid onder de Verenigde Landen heerst over de doorzending van belangrijke inlichtingen naar de as door onzijdige landen. Toen hem op een persconferentie gevraagd werd omtrent de verklaring, die een vroegere Argentijnse Consulaire Attaché in Tokio aflegde, „dat Argentinië de ogen en oren van de Japanse regering op het Westelijk halfrond is", antwoordde Hull, dat hij niet de gelegenheid heeft gehad de verklaring te bevestigen. Hij was evenwel van mening, dat de Verenigde Staten van Noord-Amerika en andere der Verenigde Landen zeer duidelijk hun diepe vrees en bezorgdheid hebben te kennen gegeven over het doorgeven van belangrijke inlichtingen door de onzijdige landen aan de as.

De verklaring van de „ogen en oren" werd Zondag, 18 April, te New York afgelegd door Munoz Lavalle, tot voor kort Argentijns Consulair Attaché in Tokio (Washington, (AP) 14.5).

RELLETJES IN GUADELOUPE.

Pertinax deelt in de New York Times mede, dat deze week ernstige relletjes in Guadeloupe uitbraken, die door de politie onderducht werden. Hierbij vielen 4 doden.

ESSENAARS VERHUIZEN.

De „National Zeitung", die in Stockholm ontvangen werd, beschreef de omvang der verwoesting in Essen en zeide tot degenen, die hun woningen verlaten, dat zij „er na de oorlog geen aanspraak meer op zullen hebben" en dat de na-oorlogse heropbouw zo lang zal duren, dat geen nieuwe huizen te hunner beschikking zullen kunnen worden gesteld.

Het blad zeide: „Zij, die thans vertrekken, gaan daarom voor goed".

De ontruiming staat onder leiding van het stadsbestuur, van welk vergunning verkregen moet worden voor vervoer. Het eerst komen de soldaten in aanmerking. Zij krijgen speciale verloven om hun families te helpen verhuizen. Zij, die verhuizen, moeten daar zelf voor zorg dragen.

Het blad klaagde over de „chaos" in het herstellen van de gedeeltelijk beschadigde woningen van Essen, omdat „personen met goede connecties in de nazie-partij arbeiders en materiaal krijgen en de anderen helemaal niets." Een grotere aandacht wordt gevraagd voor de „buitengewone noden" van de lijdende Essenaars in de distributie van huiswaar, werktuigen en andere gebruiksartikelen (aStockholm, (AP) 14.5).

ENGELSEN GAAN WEDDEN.

De Tunische overwinning veroor-
De Tunische overwinning heeft verschillende weddenschappen veroorzaakt, waarbij sommige bankiers zelfs geld aanboden, op voorwaarde, dat Italië tegen het eind van dit jaar uit de oorlog geslagen zal zijn en Duitsland onvoorwaardelijk verslagen zal zijn tegen November 1944 (Londen, (AP) 14.5).

BIJ DE BEGRAFENIS VAN VIKTOR LUTZE.

Radio-Berlijn deelde mede, dat Hitler in een toespraak bij de begrafenisplechtigheid voor Viktor Lutze, Hoofd van de Stormtroepen, die dodelijk gewond werd op 3 Mei in een auto-ongeval nabij Potsdam, zeide: „De Nationaal-Socialistische verliezen zijn bijzonder hevig in de oorlog, die vele offers geëist heeft van mannen, vrouwen en zelfs kinderen. Het is biezonder bedroevend voor mij om te zien, hoe bijna elke medevechter of medewerker er een wordt van hen, die volgens den schrijver van het nationaal-socialistische revolutionnaire lied, „met ons optrekken in de geest". Wij hebben verkregen waarvoor wij gevochten hebben: een Reich, dat zeker gemaakt is door zijn eigen kracht en opgehouden wordt door het volk."

Goebbels sprak ook bij de plechtigheid, die in de Rijkskanselarij gehouden werd en deelde hierbij aan het Duitse volk mede, dat Lutze's 18-jarige dochter ook omkwam bij hetzelfde omgeval (New York, (AP) 14.5).

HALIFAX OVER DE MISHANDELDE EN VERMOORDE POLEN.

De Britse Ambassadeur Lord Halifax zeide in een redevoering, dat meer dan 8 millioen Poolse mannen en vrouwen „op barbaarse wijze gekastijd of gedood zijn" door de nazies. Hij zeide: „Volgens de laatste schattingen vielen 150.000 Polen in de eigenlijke strijd. Ongeveer 400.000 Polen en 1.500.000 Poolse Joden zijn sindsdien gestorven door terechtstellingen of ondervoeding. Verder zijn 2 millioen Polen naar Duitsland gezonden voor dwangarbeid; nog 3 millioen zijn van hun woningen verdreven en 1 millioen is in concentratie-kampen of gevangenissen (Chicago, (AP) 14.5).

SABOTAGE.

In Overveen werd grote schade toegebracht aan de electrische leidingen van de trein met het gevolg, dat het vervoer ontwricht werd.

CURAÇAO

RETRAITE SINT ELISABETHS HOSPITAAL.

In verband met de retraite der Zusters van het Sint Elisabeths Hospitaal wordt den bezoeksters en -ers verzocht de bezoeken aan de verpleegden zo weinig mogelijk te doen zijn. De vastgestelde bezoeksuren op Zondag, Dinsdag en Donderdag vervallen.

HET SINT JORIS-FEEST.

Programma Sint Joris Feestviering op Zondag 16 Mei a.s.

8.— uur H. Mis in het Sint Martinusgesticht; 8.45 uur Vlaggenparade en voorlezing Sint Joris boodschap; 9.— uur Wijding en uitreiking Sint Jorisbloemen; 9.15 uur Ontbijt in het Sint Martinus-gesticht; 14.— Verzamelen op het erf van de Sint Jozefschool te Pietermaai; 14.15 uur Vertrek volgens route; 15.— Aankomst Sportterrein van de Katholieke Sport Centrale; 15.15 uur Opening bijeenkomst; 15.30 Wedstrijden tussen verkenners en welpen; 17.30 uur Prijsuitreiking; 17.40 Sluiting.

PRINS BERNHARDFONDS.

Ter gelegenheid en ter herdenking van 10 Mei 1940 heeft het Prins Bernhardfonds op Curaçao ƒ. 10.000 overgemaakt aan het Prins Bernhardfonds te Londen. Voorwaar, een wel zeer schone gave voor de Verenigde Volken.

MGR. WULFINGSTICHTING.

De leden van de Mgr. Wulfingstichting worden er aan herinnerd, dat er hedenmiddag een vergadering gehouden zal worden.

VERENIGINGSNIEUWS.

— **K.S.C.: Voetbal:** 10.15 uur Junioren competitie: Sithoc A — Vitesse A; 10.15 uur (veld B) Leonidas — Dosko; 15 uur Sint Jorisviering.

— **Athletiek:** Heden sluit de gelegenheid om zich in te schrijven op de athletiekwedstrijden, die op 23 Mei a.s. op Santa Rosa gehouden worden. Veldloop 5 kilometer voor senioren, benevens wedstrijden voor junioren en beginnelingen.

BURGERWACHT CURAÇAO.

Bewakingsdienst 3e Lichting Zondagmorgengroep.

Schietoefening op Hato Zondag a.s. 16 Mei Geweer medenemen; 8.15 uur vertrek auto Brionplein naar Habaai; 8.15 uur vertrek auto Politiepost Rio-Canario naar Habaai; 8.25 uur appèl te Habaai.

GENEESKUNDIGE DIENST.

De dienst in het stadsdistrict wordt waargenomen van Zaterdag 15 Mei 18 uur af tot Zondag 16 Mei 20 uur door den Gouvernements-geneeskundige Evert van der Kuyp, Kortijn 3, telefoon No. 2331.

FILM

Regisseur John Farrow heeft met „Wake Island", de film die tijdens het weekeinde in Cinelandia speelt, ontegenzeggelijk een schitterende praestatie geleverd. Want als de film-industrie de taak aanvaardt om gebeurtenissen uit de jongste geschiedenis opnieuw te esceneren, is het resultaat meestal nihil. Met „Wake Island" is het tegengestelde waar. Elkeen herinnert zich nog de heldhaftige verdediging van Wake Island door de mariniers onder Majoor Jimmy Devereux.

In de film begint het verhaal met het vertrek van een PBY-vliegboot uit Pearl Harbor naar Wake Island, 2000 kilometer ver, terwijl donkere oorlogswolken hun schaduw werpen op de Stille Oceaan. Aan boord bevinden zich Majoor Geoffrey Caton (Brian Donlevy), marine-vlieger Luitenant Cameron (Macdonald Carey) en contractant Shad McCloskey (Albert Dekker).

Na aankomst worden de voorbereidingen tot de defensie opgevoerd. McCloskey belast zich met de enkele honderden arbeiders, die zich reeds ter plaatse bevinden, terwijl Majoor Caton en Commandant Reynolds (Walter Abel) plannen beramen hoe zij hun weinige strijdkrachten het best zullen gebruiken. De gebeurtenissen volgen elkander snel op; Saburo Kurusu, Japans „vredesgezant" passeert op doorreis naar Washington.

Dan op 8 December, de dag na het bombardement op Pearl Harbor, komt de aanval der Japanners. Dit is het meest sensationele deel van de film, aangezien originele opnemingen in de film zijn ingelast, zodat aan echtheid weinig te wensen wordt overgelaten. De mannen vechten tot het uiterste, maar moeten tenslotte voor de Japanse overmacht bezwijken. De film is een waardig naschrift op een heldhaftig verzet.

Deze krant is gedeeltelijk ongecorrigeerd.

ALLERLAATSTE NIEUWS

— **Londen:** Het Italiaanse communiqué van vandaag zeide:

„Bij de aanvallen die heden in het communiqué genoemd worden, zijn de volgende aantallen slachtoffers gemeld: In Civita Vecchia 29 doden en 150 gewonden, in Sassari 14 doden en 40 gewonden; In Santa Catarina 3 doden. Het aantal slachtoffers in Palermo is nog niet vastgesteld".

— **Londen:** Het Britse agentschap zeide, dat volgens Radio-Rome Koning Emmanuel met zijn Gemalin zijn vertrokken naar Civita Vecchia, het toneel van de aanval van de nacht.

— **Hot Springs (Georgia):** Alain Darlan, de 29-jarige zoon van wijlen Admiraal Darlan, is hier aangekomen voor behandeling van kinderverlamming.

— **Londen:** Radio-Algiers maakte bekend, dat Generaal Giraud zijn officiële intrede gisterenmorgen in Bizerte heeft gedaan. Hij werd ontvangen door Generaal Jacques Leclerc, den Generaal der Strijdende Fransen, en anderen.

— **Londen:** Volgens Radio-Vichy is het dragen van het zwarte hemd — fascistische dracht — in Italië verboden. Dit vreemde verbod wordt door sommige kringen uitgelegd als bedoeld om geweld te voorkomen, gezien de kwijnende populariteit van Mussolini's jongens. Het zwarte hemd zal voortaan slechts gedragen mogen worden op 23 Maart, de jaardag van de fascistische beweging en op 28 October, de jaardag van de opmars naar Rome.

— **Madrid:** Het Cifra-agentschap meldde uit Algeciras dat 8 Duitse en 2 Italiaanse generaals, waaronder ook Von Arnim, op Gibraltar zijn aangekomen op doorreis.

— **Washington:** Churchill zeide in een boodschap tot Tsjang Kai Sjek: „De dag zal komen waarop wij, verheugd zullen zijn over de wapenfeiten der Verenigde Landen, die zeker den Japansen indringer van Chinees grondgebied zullen verdrijven". Churchill antwoordde op een felicitatie-boodschap van den Chinesen Generalissimo voor de Geallieerde overwinning in Noord-Afrika.

VRIJHEIDSLIEDJES

Bij Van Riemsdyck Book Service, 44- Lexington Avenue, New York, N.Y. is een boekje verschenen met de titel „Nederlandse Spotliedjes en Zeemansliedjes. Deze liedjes zijn gezongen voor de Nederlandse Omroep in Noord-Amerika en werden in elkaar gedraaid door een zekeren „Rombout", die volgens de Leider van de Nederlandse Omroep in Noord-Amerika „met even grote zekerheid als gemak de toon wist te treffen, die wij hebben moesten." Volgens denzelfden Leider moet het succes van deze liedjes, die natuurlijk goed gezongen werden, enorm zijn Van Labrador tot Patagonië genoten de kinderen van de Nederlandse stam — en dat zijn er tegenwoordig heel wat — intens van deze vrijheidsliedjes.

Van deze liedjes nu met dat grote succes werd een bloemlezing samengesteld. Het hele geval werd op behoorlijk papier gedrukt, opgedragen aan de mannen van de Nederlandse Koopvaardij en hun medestrijders, en voor één dollar te koop de wereld ingestuurd. Het hele prul moet dan bijdragen om onze herinneringen aan Nederland te verlevendigen en waarschijnlijk ook nog onze moed aanwakkeren om de overwinning te bevechten.

„Ja het wordt wel alles anders
en het zal weer beter gaan
als we die Nazie Salamanders
met geweld de deur uitslaan".

Wie Rombouts is, mag Joost weten. Hij verkoos zijn geniale gave om liedjes in elkander te flansen niet ter grotere glorie van zijn naam te gebruiken.

Hendrik Willem van Loon, zo iets als de grootste Noordamerikaanse Nederlander of Nederlandse Noordamerikaan was ditmaal minder bescheiden en tekende, zoals hij schrijven en eigenlijk alles kan, een klein Hollands stadje met een schuingaand zeilscheepje en daarboven een heleboel artistieke krassen. Het indrukwekkend gevalletje verkreeg verheven luister door er onder tussen aanhalingstekens te zetten: „Het landje dat je nooit vergeet, zoals ik het niet vergeten kan." Deze sentimentele alles-kunner, die door de oorlog tot Nederlander-bij-uitstek gebombardeerd is, had beter gedaan deze tekening uit zijn kladboekje niet af te staan. Niet omdat zij niet past in het onbenullig geheel, maar omdat het zelfs jammer is, dat de ingenomen plaats ons berooft van een Rombouts rijmelstukje, want dat geeft menigeen ten minste nog kans zijn gastronomische gevoelens in nationale zin te uiten. Luistert maar eens:

„Wat beter dan gestampte pot
en spek met bruine bonen
en mosseltjes die lekker zacht
in hete boter stomen
en zindelijk dat Sientje was
die kon de pannen schuren
trakteerde zij op ertensoep
dan snoven alle buren:"

Ja, Rombout weet het wel. Ook de zeeman heeft een maag. Daar gaat het weer:

„Je wilt weer biefstuk en andijvie
En groene boerenkool met worst
En snert met kluif en hete bliksem
En „ouwe klare" voor de dorst."

Ook de liefde vergeet de van alle markten thuis zijnde Rombouts niet:

„Ouwe Hein die heeft zijn hart ver-[verloren
't Was in Brooklyn dat hij zijn ver-[verloofde vond
Cupido, die schoot niet mis
het is zeker en gewis
dat hij van de liefde „dol" geworden [is
Ouwe Hein die heeft zijn hart verloren
't Was in Brooklyn dat hij zijn ver-[verloofde vond
en een ieder denkt wat moet-ie
met zo een „American beauty"
maar Ouwe Hein zegt 't is fijn
weer jong te zijn."

De beschrijving van de „American beauty" is zelfs van vetheid niet gespeend:

„Mollig is ze als een gans
en sleept Ouwe Hein ten dans
Ied'ren avond, tot hij niet meer kan
rumba en de jitterbug.
Hein die schuift zijn zolen stuk
de kellners lachen om het jonge span."

Knutselaar Rombout waagde het zelfs het bezoek van Hare Majesteit de Koningin aan de Verenigde Staten van Noord-Amerika in enige coupletten te verwerken. Daar is het:

„Zij kwam, Zij zag, en overwon
ons Hollands Koninginne
maar niet met tanks en ruw geweld
doch moederlijke minne
Amerika dat kreeg Haar lief
in tijd van lutt'le dagen
keek met bewond'ring op naar Haar
die zij voor 't eerst hier zagen".

Ook de politiek weet Rombout te behandelen: Het volgende dichtsel wordt gezongen op de wijze ::Adieu mein kleine Garde-officier".

„Rommel de bommel,
al over het zand
rijdt er vriend Rommel
en knarst op zijn tand
Fata Morgana......
verdwijnt zijn vizioen
van Nijl en Cairo,
niets aan te doen.

Refrein

Adièu, mijn kleine Rommel generaal,
adieu, adieu,
was je nog zo blij
nu is het voorbij.
Adieu, mijn kleine Rommel generaal,
adieu, adieu,
„in der Heimat" vrind
word je teer bemind.
Wou je ook, nog zo graag pootje baai-[en in de Nijl
't is uit met je „Blitz" en je „Heil."
Valt het zwaar, weg te gaan van je [heerlijk Alamein
tot ziens, volgend jaar, in Berlijn......
Adieu mijn kleine Rommel generaal,
adieu, adieu
pak je Hakenkruis
„Eins, Zwei" naar huis!"

Op de wijze „Hale, Halo" vertaalde Rombout uit het Russisch het volgende liedje:

„Adolf Hitler die „goeie" vent
Hale-Halo
Die zit te rillen in zijn tent
Hale-Halo
Want buiten vriest het dertig graad
En de kozoakken kijken kwaad
Odschi Tschornia
Bij ons gaat alles zo, da, da
Odschi Tschornia
Bij ons gaat alles zo.

En Goering dan, dat eetgraag man
Hale-Halo
Zit-met-een-bevroren boterham
Hale-Halo
Medailles heeft ie op zijn kraag
Nou-zit-ie met een lege maag
Odschi Tschornia
Alleeen bevroren Kaviaar
Odschi Tschornia
Nou is ie de sigaar."

Dit liedje is zoals alle andere liedjes van elke originaliteit gespeend. Vele stoute kinderen zingen reeds sedert onheugelijke tijden tegen Sint Nicolaas:

„Sint Nicolaas die „goeie" vent
Hale-Halo
Zoekt de vlooien uit zijn hemd
Hale-Halo
Rijgt ze aan een draadje
En speelt er mee soldaatje
enz.

Zelfs krijgsliederen vloeien uit Rombouts pen:

„een reuze ruk
de glazen stuk
o schone Carmencita
Piet in zijn roes
beukt Kees tot moes
o, schone Carmencita
't orkest valt aan
de kellners slaan
o schone Carmencita
politie boos
stopt z' in de doos
o schone Carmencita

Kees grijpt Piets kraag
stompt Pietjes maag
o schone Carmencita
maar Piet slaat raak
op Keesjes kaak
o schone Carmencita
Piets hoofd hoe leuk
vertoont een deuk
o schone Carmencita
en Kees trekt stijf
Piets broek van 't lijf
o schone Carmencita."

Doch moeten wij niet denken, dat Rombout het gemakkelijk had, om zulke gewrochten uit zijn geest te wringen. De Leider van de Nederlandse Omroep in Noord-Amerika prijst zich dan ook gelukkig dat hij Rombout ontdekt heeft. En alle Nederlanders schijnen dit ook te moeten zijn, te meer daar de uitgever het boekje aanprijst met: „een boekje dat altijd historische waarde zal blijven behouden."

Al met al een zielig stukje Nederlandse propaganda. Zonde van de duiten en wat een geest, wat een geest toch die Rombout.

Maar is het eigenlijk niet dieptreurig en bedroevend, dat ons land zulk een propaganda voert van Labrador tot Patagonië. Een troost is het dat de vele met Nederland sympathiserenden op het Westelijk Halfrond deze nonsensicale nonsens gelukkig niet begrijpen.

Ten besluite geven wij nog:

O Musje klein op Nazi tak
wat zing je 'n „heel vreemd" lied
wij hebben in ons hele boek
zo'n „leelijk" wijsje niet
O zeg, o zeg ons „schreeuwrig" beest
wie er je meester is geweest
„Der Fuehrer" is 't dat „aasgier" beest
die er je meester is geweest.

O Musje klein in Himmler's hand
wat fluit je toch pendant
je denkt de vrijheid van ons land
schuif jij maar zo aan kant
hoe dom, hoe dom, hoe vrees'lijk stom
je krijgt ons Holland toch niet om
tjilp jij maar raak, wij zijn niet bang
je zingt toch gauw je zwanenzang

O Sijsje Kwart wat piep je hard
van „Rhein und Nieder Gau"
verlies je mooie veeren niet
jij domme Weense pauw!
O wee, o wee, benauwde sijs
jij zingt wel heel erg van de wijs
O jee, o jee wat kijk je sip
je weet het best: je krijgt de pip

O spreeuw Blokzijl wat blèr je toch
in radio en krant
een ieder weet jij bent terecht
een „Vod" zonder verstand
o stop, o stop, dat vals geluid
de hele wereld lacht je uit
een beter lied klinkt boven al
dat Holland weer herrijzen zal.

O vogels van de N.S.B.
breek toch je vlerken niet
je krijst als domme uilen mee
een droef verraders lied
hoe mooi, hoe mooi, dat vroeg gezang
want Hollands Kater loert al lang
en pas maar op — het is geen smoes
straks ben je allen voor de poes.

Een Amigoe in de hand, brengt vreugde in het land.

EMMASTAD

WACHTDIENSTEN: Za., en Zo.:

Telegram Afdeling:
15.5: Bonzet, tel. 353, L. de Colignylaan 14.
16.5: Thomas, tel. 553, Hotel kamer 5A.
Shipping & Supplies: Polvliet, tel. 455, Hotel kamer 61.
Scheepvaart Afdeling:
15.5: [illegible], tel. 799, Hotel CPIM.
16.5: De Troye, tel. 724, Emmastad 133A.
Dok-afdeling: Egge, tel. 431.

Sportclub „Asiento": Voetbal: De voetbalwedstrijd Asiento-veteranen — P.S.V.-veteranen, welke Zaterdag 15 Mei gespeeld zou worden, is uitgesteld tot nader bericht.

Prot. Gem. Emmastad: Kerkdienst Zondga 16 Mei 9.30 uur. Voorganger, Ds. C. Th. Steenstra.